

ՀԱՏՈՒԿ ԹԵՄԱ. ՓՐԿԱԳԻՆ/ՓՐԿԱԳՆԵԼ
SPECIAL TOPIC: RANSOM/REDEEM

I. ՀԻՆ ԿՏԱԿԱՐԱՆ

Ա. Հիմնականում երբայերենում կան երկու օրինական տերմիններ, որոնք փոխանցում են այս հասկացությունը:

1. *Ga'al* (BDB 145 I, KB 169 I), որը սովորաբար նշանակում է «վճարված գնի միջոցով ազատել»: *go'el* տերմինի մի ձևը հավելում է այս հասկացությանը անձնական միջնորդության նշանակություն, սովորաբար ընտանիքի անդամի կողմից (այսինքն՝ հարազատ՝ բարեկամ փրկագնող): Առարկաներ, կենդանիներ, հողատարածք կամ բարեկամներ (տես՝ Հռութ 4:14, Եսայի 29:22) ետ գնելու իրավունքի մշակութային այս գործառույթը (տես՝ Ղևտացիների 25,27) աստվածաբանորեն փոխանցված է ՅԱՀՎԵԻ կողմից՝ Իսրայելին Եգիպտոսի ազատագրումից (տես՝ Ելից 6:6, 15:13, Սաղմ. 74:2, 77:15, Երեմ. 31:11): Նա դառնում է «Փրկիչը» (տես՝ Հոբ 19:25, Սաղմ. 19:14, 78:35, Առակ. 23:11, Եսայի 41:14, 43:14, 44:6,24, 47:4, 48:17, 49:7,26, 54:5,8, 59:20, 60:16, 63:16, Երեմ. 50:34):
2. *Padah* (BDB 804, KB 911), որը հիմնականում նշանակում է «ազատել» կամ «փրկել»: ա. առաջնեկների ազատումը (Ելից 13:13-15 և Թվոց 18:15-17)
բ. ֆիզիկական ազատագրումը՝ հակադրված հոգևոր ազատագրման հետ (Սաղմ. 49:7, 8,15)
գ. ՅԱՀՎԵՆ փրկելու է Իսրայելին իրենց մեղքից և ապստամբությունից (Սաղմ. 130:7-8)

Բ. Աստվածաբանական հասկացությունը ներառում է մի քանի փոխկապակցված երևույթներ.

1. Առկա է կարիքը, կապանքը, զրկանքը, բանտարկությունը:
ա. ֆիզիկական
բ. սոցիալական
գ. հոգևոր (տես՝ Սաղմ. 130:8)
2. Ազատության, ազատ արձակման և վերականգնման համար պետք է գին վճարվի՝
ա. Իսրայել ազգի համար (տես՝ 2 Օր. 7:8)
բ. անհատի համար (տես՝ Հոբ 19:25-27, 33:28, Եսայի 53)
3. Ինչ-որ մեկը պետք է գործի որպես միջնորդ և օգնական: *ga'al* տերմինում այս մեկը սովորաբար ընտանիքի որևէ անդամ է կամ մտերիմ բարեկամ (այսինքն՝ *go'el*, BDB 145):
4. ՅԱՀՎԵՆ հաճախ Իրեն բնութագրում է ընտանեկան տերմիններով.
ա. Հայր
բ. Ամուսին
գ. Մտերիմ Բարեկամ Փրկիչ/ Վրեժխնդրության փրկագնումը ապահովվեց ՅԱՀՎԵԻ անձնական ներգրավվածությամբ, զինը վճարվեց և փրկությունը իրականություն դարձավ:

II. ՆՈՐ ԿՏԱԿԱՐԱՆ

Ա. Գոյություն ունեն մի քանի տերմիններ, որոնք փոխանցում են աստվածաբանական նշանակությունը:

1. *Agorazō* (տես՝ 1 Կորնթ. 6:20, 7:23, 2 Պետ. 2:1, Հայտն. 5:9, 14:3-4): Սա առևտրային տերմին է, որն արտահայտում է ինչ-որ բանի համար վճարված գին: Մենք արյամբ գնված ժողովուրդ ենք, և այլևս ինքներս մեր կյանքը չենք վերահսկում: Մենք պատկանում ենք Քրիստոսին:

2. *Exagorazō* (տես՝ Գաղ. 3:13, 4:5, Եփես. 5:16, Կող. 4:5): Սա նույնպես առևտրային տերմին է: Այն արտացոլում է մեզ համար Հիսուսի փոխանորդական մահը: Հիսուսը կրեց գործերով հիմնավորված օրենքի «անեծքը» (այսինքն՝ Մովսիսական Օրենքի, տես՝ Եփես. 2:14-16, Կող. 2:14), որոնք մեղավոր մարդիկ չկարողացան կատարել: Նա կրեց անեծքը (տես՝ 2 Օր. 21:23) մեր բոլորի համար (տես՝ Մարկ. 10:45, 2 Կորնթ. 5:21): Հիսուսով Աստծո արդարությունը և սերը հասնում են կատարյալ ներման, ընդունելության և մուտքի իրավունքի:

3. *Luō*, «ազատել»

ա. *Lutron*, «վճարված գին» (տես՝ Մատթ. 20:28, Մարկ. 10:45): Սրանք հզոր խոսքեր են, որ հնչել են Հիսուսի բերանից Իր գալստյան նպատակի մասին՝ աշխարհի Փրկիչը լինելու, վճարելով մեղքի պարտքը, որն Իրենը չէր (տես՝ Հովհ. 1:29):

բ. *Lutroō*, «ազատ արձակել»

(1) Փրկել Իսրայելը, Ղուկաս 24:21

(2) Իր անձը տալ, որպեսզի ազատի և մաքրի մի ամբողջ ժողովրդի, Տիտոս 2:14

(3) Անմեղ փոխանորդ լինել, 1 Պետ. 1:18-19

գ. *Lutrōsis*, «փրկագնում», «ազատագրում» կամ «ազատություն տալ»

(1) Չաքարիայի մարգարեությունը Հիսուսի մասին, Ղուկաս 1:68

(2) Աննայի փառաբանությունն Աստծուն Հիսուսի համար, Ղուկաս 2:38

(3) Հիսուսի ավելի լավ և մեկ անգամ մատուցած զոհը, Եբր. 9:12

4. *Apolytrōsis*

ա. փրկություն Երկրորդ գալստյան ժամանակ (տես՝ Գործք 3:19-21)

(1) Ղուկաս 21:28

(2) Հռոմեացիների 8:23

(3) Եփեսացիների 1:14, 4:30

(4) Եբրայեցիների 9:15

բ. Փրկությունը Քրիստոսի մահվան մեջ

(1) Հռոմեացիների 3:24

(2) 1 Կորնթացիների 1:30

(3) Եփեսացիների 1:7

(4) Կողոսացիների 1:14

5. *Antilytron* (տես՝ 1 Տիմ. 2:6): Սա շատ կարևոր տերմն է (ինչպես և Տիտոս 2:14), որը կապում է ազատագրումը խաչի վրա Հիսուսի փոխանորդական մահվան հետ: Նա է միակ և անկրկնելի ընդունելի զոհը, Մեկը, որ մահացավ «բոլորի» համար (տես՝ Հովհ. 1:29, 3:16-17, 4:42, 1 Տիմ. 2:4, 4:10, Տիտոս 2:11, 2 Պետ. 3:9, 1 Հովհ. 2:2, 4:14):

Բ. Աստվածաբանական հասկացությունը ՆԿ-ում:

1. Մարդկությունը գերի է դարձել մեղքին (տես՝ Հովհ. 8:34, Հռոմ. 3:10-18, 6:23):

2. Մարդկության մեղքի կապանքը բացահայտվեց ՀԿ-յան Մովսիսական Օրենքի (տես՝ Գաղատացիների 3) և Հիսուսի Լեռան Քարոզի միջոցով (տես՝ Մատթեոս 5-7): Մարդկային գործերը դարձան մահվան դատավճիռ (տես՝ Կող. 2:14):

3. Հիսուսը՝ Աստծո անմեղ Գառը, եկել է և մահացել մեր փոխարեն (տես՝ Մարկ. 10:45, Հովհ. 1:29, 2 Կորնթ. 5:21): Մենք գնվել ենք մեղքից, որպեսզի ծառայենք Աստծուն (տես՝ Հռոմեացիների 6):

4. ՅԱՀՎԵԻՆ և Հիսուսին նշելով որպես «մտերիմ բարեկամ», որոնք գործում են մեզ համար: Սա շարունակում է ընտանեկան տերմիններով ներկայացված փոխաբերությունները (այսինքն՝ հայր, ամուսին, որդի, եղբայր, բարեկամ):

5. Փրկությունը՝ փրկագնումը, Սատանային վճարված գին չէր (այսինքն՝ Միջնադարյան աստվածաբանություն), այլ Քրիստոսի մեջ Աստծո խոսքի և Աստծո արդարության հաշտությունը Աստծո սիրո և կատարյալ հոգածության հետ: Խաչի վրա վերականգնվեց խաղաղությունը, մարդկության ապստամբությունը ներվեց, Աստծո

պատկերը մարդկանց մեջ հիմա նորից լիարժեք գործում է մտերմիկ փոխհարաբերությամբ:

6. Մինչդեռ գոյություն ունի փրկության ապառնի տեսքը (տես՝ Հռոմ . 8:23, Եփես . 1:14, 4:30), որը ներառում է մեր հարուցյալ մարմինները և անձնական մտերմությունը Երրորդության Աստծո հետ (տես՝ Հատուկ Թեմա . Երրորդություն): Մեր հարուցյալ մարմինները լինելու են Նրա մարմնի պես (տես՝ 1 Հովի . 3:2): Նա ուներ ֆիզիկական մարմին, սակայն հավելյալ տարածաչափական տեսքով: Դժվար է սահմանել 1 Կորնթ . 15:12-19-ի պարադոքսը 1 Կորնթ . 15:35-59-ի հետ: Ըստ երևույթին գոյություն ունի ֆիզիկական, երկրավոր մարմին և լինելու է երկնավոր, հոգևոր մարմին: Հիսուսը երկուսն էլ ուներ: